

W miesiącu kwietniu 2020 roku minęło 30 lat powstania i działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Płoniawach-Bramurze

Krótki rys historyczny powstania.

Historia Ośrodka Pomocy Społecznej w Płoniawach-Bramurze jest ściśle związana z okresem transformacji w Polsce, czyli przemianami politycznymi, gospodarczymi i ekonomicznymi. Rzeczywistość w jakiej przyszło nam żyć i pracować przez te mijające lata w wymiarze społecznym, gospodarczym i politycznym ulegała i nadal ulega ciągłym i gruntowym przemianom.

Do 1990 roku zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane były w oparciu o wytyczne i Instrukcje Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej. W wyniku reformy ustrojowej zadania w sferze pomocy społecznej, przeszły na reaktywowany na szczeblu gminy samorząd terytorialny.

Dokonano zmian w przynależności resortowej, przenosząc pomoc społeczną z Ministerstwa Zdrowia do Ministerstwa Pracy utworzony został resort Pracy i Polityki Społecznej.

Uchwałą Nr 31/X/90 r. Gminnej Rady Narodowej w Płoniawach-Bramurze z dnia 22 lutego 1990 r.

został powołany Ośrodek Pomocy Społecznej, który swoją działalność rozpoczął w oparciu o statut.

Na Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej została mianowana Pani Jadwiga Krukowska, która sprawowała stanowisko Inspektora ds. zdrowia i opieki społecznej w Urzędzie Gminy Płoniawy-Bramura. W dniu 2 marca 1990 r. pomiędzy Naczelnikiem Gminy w Płoniawach-Bramurze, a Kierownikiem OPS zostało zawarte Porozumienie w sprawie powierzenia spraw należących do właściwości Naczelnika Gminy w zakresie opieki społecznej Kierownikowi.

Ośrodek zajmował 1 pomieszczenie na parterze w budynku Urzędu Gminy, dzieląc z pracownikiem U.G Panią Anną Cichowską. Kierownik rozpoczęła tworzenie struktury OPS. Przejęła z ZOZ z Makowa Maz. 3 Pracowników socjalnych Panią Elżbietę Oles, Teresę Urbańską oraz Ewę Wnuk, którzy przez kilka miesięcy mieli siedzibę w Ośrodku Zdrowia w Krasieńcu i w Płoniawach-Bramurze. W latach następnych pomieszczenia zmieniał 7 razy w budynku U.G.

Kwestie pomocy społecznej po 1989 r. zostały ponownie uregulowane ustawą z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej. Ustawa ta określała szczegółowo jakie zadania Ośrodek musi realizować, dzieląc jednocześnie te zadania na własne i zlecone gminie. Powyższa ustawa obowiązywała od 16 stycznia 1991 r. do 30 kwietnia 2004 r., czyli prawie 14 lat. Ustawa była w poszczególnych latach kilkanaście razy zmieniana i nowelizowana, co sprawiło, iż w pewnym sensie stała się aktem prawnym nieczytelnym, której praktyczne zastosowanie w związku z labilnym stanem prawnym często napotykało na trudności.

Zgodnie z założeniami powyższej ustawy pomoc finansowa realizowana była głównie przez wypłatę zasiłków stałych, rent socjalnych dla osób niepełnosprawnych od dzieciństwa, nie posiadających uprawnień do innych świadczeń, zasiłków okresowych, zasiłków celowych i pomocy w formie rzeczowej w postaci zakupu opału, żywności, leków itp.

W związku z ciągłą zmianą życia społecznego, z roku na rok zwiększała się liczba osób korzystających z pomocy ośrodka, a tym samym z roku na rok zwiększała się ilość i zakres świadczeń realizowanych w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.

1996 rok rozpoczęto komputeryzację Ośrodka na którą otrzymano środki finansowe z budżetu państwa. Ośrodek był pierwszą jednostką, w której maszynopisy zostały zastąpione wydrukami komputerowymi.

1997 rok. doszły również dodatkowe zadania związane z podwyżką cen utrzymania mieszkania.

W związku z wejściem w życie reform systemowych w 1999 r. zwiększył się zakres zadań Ośrodka. Jednym z bardzo istotnych zadań było opłacanie składek emerytalno-rentowych i zdrowotnych za klientów OPS kwalifikujących się do tego świadczenia zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2002 rok. odeszła na emeryturę Pani Teresa Urbańska zajmująca się świadczeniami z pomocy społecznej, którą zastąpiła Pani Jolanta Kałamańska.

2003 rok następuje początek przebudowy systemu pomocy społecznej. Renty socjalne zostały przekazane do ZUS. Pozyskano produkty żywnościowe dla szkół z Programu Agencji Rynku Rolnego.

Przełomem w pomocy społecznej oraz wielu zmian w jej funkcjonowaniu wprowadził **rok 2004.** Z dniem 1 stycznia 2004 r. zmieniły się zasady odpłatności za DPS. Od 1 maja weszła w życie ustawa o świadczeniach rodzinnych, która utworzyła nowy system wsparcia dla wielu rodzin. Od listopada 2004 r. realizowany był "Rządowy Program Posiłek dla Potrzebujących", których celem było zapewnienie osobom

starszym ,chorym lub niepełnosprawnych,zwłaszcza samotnych -jednego gorącego posiłku dziennie.

Od miesiąca września 2005 r weszła w życie ustawa o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej .Ustawa ta to powrót do konstrukcji Funduszu Alimentacyjnego,choć nieco w ograniczonym zakresie. W 2005 r. nastąpiła kolejna zmiana ustawy o świadczeniach rodzinnych .Ustawodawca wprowadził nowy dodatek do zasiłku rodzinnego-dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej. W roku następnym została z kolei wprowadzona jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka ,dająca możliwość otrzymania 1000 zł, wszystkim rodzicom,nawet tym,którzy nie spełniają kryterium dochodowego przyjętego do świadczeń rodzinnych. Przejeliśmy z ZUS i KRUS kolejnych świadczeniobiorców (fundusz alimentacyjny).

2006 rok zlecono Ośrodkowi wypłacanie zasiłków celowych dla rolników na usunięcie klęski żywiołowej „Susza 2006 r.”Doposażono stołówki szkolne i kuchnie z programu Rządowego”Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” kwota to ok. 102 620,00 zł. w następnych latach również doposażono stołówki szkolne.

2007 rok Ośrodek Pomocy Społecznej na pełen etat zatrudnił Głównego księgowego ,co ułatwiło znacznie pracę Ośrodka. Rok 2007 przyniósł dla naszego OPS kolejne zadanie. Weszła w życie ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów mająca na celu dostarczenie środków utrzymania osobom,które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb,w szczególności dzieciom .Rok 2007 jest początkiem realizacji wielu programów na rzecz mieszkańców gminy ze środków zewnętrznych.

2008 rok z ciasnych pomieszczeń biurowych,które zajmował na parterze budynku U.G. Ośrodek otrzymuje pomieszczenia na piętrze w w budynku po przedszkolu o pow.177m² Kierownik podpisał umowę najmu Nr 4/08 dnia 02.01.2008 r. z Wójtem Gminy o najem piętra składającego się z czterech pokoi biurowych dwóch pomieszczeń socjalnych,holu,WC i klatki schodowej . Na remont otrzymano część środków z budżetu Wojewody.

Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji Programu Operacyjnego kapitał Ludzki Priorytet VII Promocja integracji społecznej,Działanie 7.1, Pod działanie 7.1.1. W ramach programu rozpoczęto realizację projektu systemowego pt.”Aktywizacja społeczno-zawodowa bezrobotnych w gminie Płoniawy-Bramura” Realizacja projektu była nową formą pracy z klientem pomocy społecznej, była wyzwaniem dla kadry OPS. Projekt był działaniem innowacyjnym nie wdrażanym do tej pory na terenie gminy. Jego zakres uwzględnił pozaustawowe działania OPS dla bezrobotnych.

W/w projekt był realizowany przez okres 7 lat do 2014 r. Cele szczegółowe projektów dotyczyły zwiększenia motywacji grupy docelowej do działania i zaufania we własne siły,oraz zwiększenie kwalifikacji zawodowych .Od 2008 - 2014 roku,86 osób,zdobyło nowe kwalifikacje zawodowe .Ogólny koszt projektów to 697 927,00 zł. Realizacja powyższych projektów była możliwa dzięki współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego .**Za realizację projektów systemowych Pani Kierownik została wytypowana z grupą na wyjazd do Berlina. W ramach tworzenia Grup samopomocowych Pracownik socjalny Pani Jadwiga Wenda wyjechała na szkolenie w dniach 7-11 maj do Berlina.**

W celu dokładnego zbadania występujących w naszej gminie problemów społecznych ,ale również pewnych deficytów pod względem instytucjonalnym oraz określenia oczekiwań społeczeństwa w zakresie usług świadczonych przez OPS w 2008 r. została wprowadzona Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2015 opracowana przez Kierownik OPS.

OPS realizuje program „Uczeń na wsi” jest to pomoc dla dzieci niepełnosprawnych.

W roku **2009 r.** w ramach Programu Rządowego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” doposażono świetlice,stołówki i kuchnie szkolne we wszystkich szkołach na kwotę 30 499,00 zł.

2011 rok OPS zakwalifikował się do projektu w partnerstwie z powiatem makowskim w zakresie szkoleń dotyczących partnerstwa na rzecz dziecka i rodziny. Z PUP Maków Maz. zawarto porozumienie o współpracy w zakresie aktywizacji bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej .W ramach porozumienia OPS zatrudniał bezrobotnych na staż,prace interwencyjne. W m-cu październik 2011 r. Kierownik Zarządzeniem powołał „Centrum Wolontariatu” we wszystkich szkołach na terenie gminy powstały szkolne koła wolontariatu Opiekunami szkolnych kół wolontariatu zostali wyznaczeni przez Dyrektorów nauczyciele,którzy są koordynatorami. OPS prowadzi obsługę organizacyjną techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ,jest koordynatorem realizacji zadań „Gminnego programu o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”.

2012 rok OPS angażuje się w działania partnerskie z powiatem makowskim w ramach realizacji projektu systemowego pn.”Razem dla Mazowsza-Edukacja w działaniu”.W ramach tego projektu pracownicy ośrodka korzystali z bezpłatnych szkoleń .Zorganizowano prace społecznie użyteczne jako formę aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku i korzystających ze świadczeń

pomocy społecznej .OPS przygotowuje Ocenę zasobów pomocy społecznej, która jest przedstawiana radzie gminy .Dane przedstawione w ocenie zasobów pomocy społecznej ukazują sytuację społeczną i demograficzną gminy oraz stawiane przed realizatorami działań z zakresu pomocy społecznej wyzwania. Wójt Gminy podpisał umowę z Bankiem Żywnościowym w Ciechanowie .Umowa dotyczyła przekazania artykułów żywnościowych dla gminy w ramach pomocy żywnościowej PEAD. Dystrybutorem żywności został Ośrodek .W 2012 r. z tej formy pomocy skorzystało 522 osób(164 rodzin),wartość 75 805,00 zł. i jest realizowany do 2020 roku.

Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał wyróżnienie jako jednostka przygotowana do działań aktywnej integracji, poprzez uczestnictwo w różnych formach edukacyjnych-szkoleniowych organizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej i działań własnych, które przyczyniły się do zmiany wizerunku jednostki w środowisku lokalnym. Wyróżnienie „Zawsze pomocni” odebrała Pani Kierownik od Marszałka Województwa Mazowieckiego .

2013 rok OPS rozpoczął realizację ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którą rodzina przeżywająca trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo wychowawczej otrzymuje wsparcie Asystenta rodziny, który został zatrudniony na umowę-zlecenie. Na zatrudnienie Asystenta otrzymano dotację z Programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”

Za zaangażowanie w realizację projektów systemowych **Kierownik wziął udział w wyjeździe studyjnym do Włoch, całkowicie finansowanym przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie .Wyjazd studyjny miał na celu pokazanie funkcjonowania spółdzielni socjalnej oraz jak funkcjonuje pomoc społeczna we Włoszech.**

W latach **2014 -2015** rozpoczęto realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych pn. ”Karta Dużej Rodziny”. Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do projektu „Kalkulator Kosztów Zaniechania”. Program opierał się na powiązaniu działań społecznych z informatyką. W ramach tego projektu zrealizowano projekt w partnerstwie z Stowarzyszeniem „U nas w ziołowej zagrodzie” pn. ”Dobry rodzic - Szczęśliwe dziecko”, który był skierowany do rodzin wielodzietnych z którego skorzystało 46 osób w tym 34 dzieci. Realizowano projekt „Moje najważniejsze miejsce-rodzina” w ramach tego projektu został utworzony w Szkole Podstawowej w Węgrzynowie kącik integracji społeczności lokalnej pt. ”Jesteśmy razem” Szkoła otrzymała zabawki ,gry itp., jako wyposażenie tego kącika.

Za realizację projektów przez OPS , Wójt Gminy wziął udział w wizycie studyjnej do Brukseli. Polska delegacja odwiedziła samorząd jednej z dzielnic Brukseli-Gminę Etterbeek ,gdzie przedstawiono funkcjonowanie gminy, podział zadań oraz najważniejsze działania dotyczące polityki społecznej.

W ramach upowszechniania projektu Kierownik OPS brał udział w kampanii medialnej-audycji radiowej przeznaczonych do emisji w radio-reportaż na temat ubóstwa. Pani Kierownik została Liderem innowacji społecznych, uzyskując ogólną ocenę Lidera bardzo dobry.

2016 rok powierzono OPS również realizację zadań związanych z przyznawaniem i wypłatą stypendiów i zasiłków szkolnych .Zlecono od 01 kwietnia realizację świadczenia wychowawczego 500+ zgodnie z ustawą z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Świadczenie wychowawcze miało na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od miesiąca listopada rozpoczęto realizację dodatkowego zadania nałożonego przez ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Zgodnie z nowymi przepisami rodzinom, w których urodziło się żywe dziecko z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł. i nie jest uzależnione od dochodu.

2017 rok przez OPS realizowano wypłatę zasiłków celowych dla osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia klęskowego (huragan ,nawałnice).

2018 rok - od m-ca maja rozpoczęto realizację Rządowego programu ”Dobry start” jest to jednorazowe świadczenie w kwocie 300 zł., na jednego ucznia od 7 roku życia do ukończenia 20 lat. Uchwałą Rady Gminy została wprowadzona Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Płoniawy-Bramura Na lata 2018-2023 ,opracowana przez Kierownik OPS.

2019 rok- realizowano zadania wynikające z ustaw oraz zadania z programów wprowadzonych do realizacji przez OPS.

Rodzaj świadczeń realizowanych przez OPS:

zasiłki stałe ,zasiłki okresowe, schronienie ,posiłki ,usługi opiekuńcze ,zasiłek celowy i w naturze, DPS ,składki zdrowotne ,ubezpieczenie społeczne, zasiłki rodzinne i dodatki, świadczenie opiekuńcze, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna ,jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia

dziecka ,świadczenie rodzicielskie, świadczenie „Za życiem”,fundusz alimentacyjny, świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”,stypendium szkolne ,zasiłki szkolne ,świadczenie wychowawcze 500+, rządowy program”Dobry start”,dystrybucja żywności ,realizacja programów: „Wsparcie rodziny i dziecka na lata 2019-2021”,”Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Płoniawy-Bramura na lata 2017-2023”,koordynacja „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Płoniawy-Bramura na lata 2018-2023”,obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego ,monitorowanie „NK” .opracowanie „Oceny zasobów pomocy społecznej”realizacja programów Rządowych min., „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”

Wszystkie zadania od 1990 roku realizowane były tak jak nakazywały tego akty prawne i z poszanowaniem indywidualności postępowania w zakresie rozpatrywania spraw z pomocy społecznej Włożono duży wkład w uruchomienie systemu pomocy społecznej na szczeblu gminy funkcjonującej w formie obecnej. Uruchomienie tego systemu było zadaniem niezmiernie trudnym i wymagało dużego wysiłku zarówno na poziomie organizacyjnym jak i wykonawczym .Wszyscy zatrudnieni na przestrzeni tych 30 lat spełniali niezbędne wymogi formalne związane z wykształceniem i kwalifikacjami i tak jest do chwili obecnej.

Zwiększenie zatrudnienia było związane przede wszystkim z zwiększającą się liczbą zadań jakie przypadają do realizacji dla pomocy społecznej na szczeblu gminnym. Wszyscy pracownicy OPS dysponują zestawem komputerowym potrzebnym do wykonywania pracy na stanowisku .Obecnie OPS zatrudnia 11 pracowników na pełnym etacie ,5 pracowników na umowach-zlecenia,1 osobę na pracach interwencyjnych.

Struktura organizacyjna OPS:

W skład Ośrodka wchodzi komórki organizacyjne w skład których wchodzi(działy,samodzielne stanowiska pracy),stanowiska kierownicze i stanowiska pomocnicze ds. obsługi.

1.Dział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, świadczeń pomocy społecznej i świadczeń wychowawczych.

- Starszy Inspektor ds. obsługi świadczeń rodzinnych -1 etat;
- Inspektor ds. obsługi świadczeń pomocy społecznej i funduszu alimentacyjnego- 1 etat
- Referent ds .świadczeń wychowawczych -1 etat

2.Dział pomocy środowiskowej :

- Specjalista pracy socjalnej -1 etat;
- Starszy pracownik socjalny -1 etat;
- Pracownik socjalny – 1 etat.
- Asystent rodziny – 1 etat.

3.Stanowiska pomocnicze ds. obsługi ośrodka:

- Pomoc administracyjna – 1 etat;
- Sprzątaczką - ½ etatu,

4.Stanowiska kierownicze :

- Kierownik,
- Główny księgowy.

Opiekunki domowe zatrudnione na umowę- zlecenie 3 osoby,

Informatyk -umowa-zlecenie 1 osoba

Inspektor Danych Osobowych (IDO) -umowa-zlecenie 1 osoba.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Płoniawach-Bramurze aktywnie podejmuje wszelkie działania indywidualnie dostosowane do potrzeb każdej osoby wymagającej jakiegokolwiek pomocy i wsparcia. Szeroko pojęta praca socjalna począwszy od ratownictwa przez pomoc ,wsparcie, skończywszy na wzmocnieniu mechanizmów sprzyjających budowaniu prawidłowych relacji człowieka wobec otaczającego go świata, podejmowana jest od 1990 roku zgodnie z etycznymi zasadami pracowników pomocy społecznej.

Współpracujemy z placówkami oświatowymi na terenie gminy ,Policją,Prokuraturą,PUP, PCPR Sądem, służbą zdrowia, a także z wieloma innymi instytucjami ,tworząc zintegrowany system pomocowy gwarantujący możliwość wszechstronnego rozwiązania problemów oraz zwiększenia jakości świadczonych usług.

Mam nadzieję, że rok 2020 i lata następne będą kontynuacją realizowania zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowanie nowych inicjatyw pomocy społecznej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych ,które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna,efektywna i nowoczesna.

Sporządził: Jadwiga Krukowska-Kierownik OPS.